

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Petra Příhody a soudců JUDr. Miluše Doškové a JUDr. Vojtěcha Šimíčka v právní věci žalobce: **MUDr. M. D.**, zastoupeného JUDr. Františkem Nunvářem, advokátem se sídlem Polička, Šaffova 29 proti žalované: **Česká lékařská komora**, se sídlem Olomouc, Dolní náměstí 38, zastoupené JUDr. Janem Machem, advokátem se sídlem Praha 1, Vodičkova 28, o kasační stížnosti žalované proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 20. 3. 2003, č. j. 22 Ca 271/2002 – 22,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se z a m í t á .**
- II. Žalovaná **je p o v i n n á** zaplatit žalobci k rukám jeho zástupce na nákladech řízení částku 1075 Kč do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

O d ů v o d n ě n í :

Žalovaná (dále též stěžovatelka) včas podanou kasační stížností brojí proti shora označenému rozsudku Krajského soudu v Ostravě. Tímto rozhodnutím bylo zrušeno rozhodnutí žalovaného ze dne 5. 4. 2002 (o nevyhovění žádosti žalobce o udělení licence k výkonu funkce vedoucího lékaře a primáře ve zdravotnickém zařízení pro obor tuberkulóza a respirační nemoci) pro nezákonnost a věc byla žalovanému vrácena k dalšímu řízení.

Stěžovatelka v kasační stížnosti uplatňuje důvod uvedený v ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., tedy tvrdí nezákonnost spočívající v nesprávném posouzení

právní otázky soudem v předcházejícím řízení. Stěžovatelka nesouhlasí se závěrem krajského soudu, že skutečnost, že žalobce vykonával lékařskou praxi v rozporu se zákonem, když nebyl členem lékařské komory, je pro posouzení daného případu irelevantní, neboť ani právní předpisy ani licenční řád ČLK výslovně nestanoví, že praxi vykonávanou při porušování § 3 odst. 1 zákona č. 220/1991 Sb. nelze uznat za řádný výkon lékařské praxe započitatelný pro potřebu vydání licence. Stěžovatelka poukázala na to, že do vzniku České lékařské komory v roce 1991 garantovali a kontrolovali řádný výkon lékařského povolání jednotlivými lékaři orgány státní zdravotní správy prostřednictvím tzv. okresních a krajských odborníků pro jednotlivé obory medicíny. Od 1. 6. 1991 převzala tuto kompetenci Česká lékařská komora. Bylo by pochopitelně absurdní, aby Česká lékařská komora neuznala lékařskou praxi vykonávanou v době, kdy tato komora neexistovala a lékař neměl ani povinnost ani možnost být jejím členem a výkon jeho povolání byl kontrolován jiným způsobem. V tomto směru je úvaha krajského soudu o tom, že právní názor uvedený v odůvodnění rozhodnutí stěžovatele odporuje zásadám logického myšlení nepřipadný, neboť se o případ neuznání praxe vykonané před vznikem komory nejedná. Lékař, který v době existence povinnosti být členem ČLK podle § 3 odst. 1 zákona č. 220/1991 Sb. v platném znění vykonával lékařské povolání a členem komory nebyl, nejen porušoval zákon, ale byl svévolně mimo jakoukoli kontrolu orgánů komory. Komora neměla a nemá přehled o tom, zda se celoživotně vzdělává jak je jeho povinností, proto nemůže posoudit, zda splňuje podmínku účasti v celoživotním vzdělávání uvedenou pro vydání požadované licence v § 7 odst. 4 písm. c) Licenčního řádu ČLK. Komora rovněž nevykonávala nad tímto lékařem disciplinární pravomoc a nemůže posoudit, zda v průběhu výkonu lékařské praxe nenastaly důvody pro uložení disciplinárního opatření, včetně takového, které by udělení osvědčení k výkonu funkce vedoucího lékaře - primáře vylučovalo [např. dle § 18 odst. 3 písmeno c) zákona č. 220/1991 Sb. v platném znění]. Komora konečně nemůže za takového lékaře převzít garanci ve smyslu § 17 odst. 1 zákona č. 160/1991 Sb. v platném znění. Je třeba vzít rovněž v úvahu, že lékař, který řadu let svévolně porušoval zákon a nebyl členem České lékařské komory, ač vykonával lékařské povolání, nemusel plnit povinnosti stanovené ostatním lékařům, kteří dodrželi zákon a byli členy ČLK, včetně povinnosti platit členskou příspěvkou, účastnit se celoživotního vzdělávání lékařů organizovaného komorou, apod. Lékař, který se choval nezákonně je tak vlastně paradoxně zvýhodněn oproti lékaři, který se choval v souladu se zákonem. Tento stav nepochybně není v souladu s článkem 4 odstavec 3 Listiny základních práv a svobod a pokud by rozhodnutí Krajského soudu v Ostravě mělo být „precedentním“ pro další obdobné případy, působila by taková praxe zcela demoralizujícím dojmem v duchu „porušovat zákony se vlastně vyplácí“.

Z těchto důvodů stěžovatelka navrhl, aby napadený rozsudek Krajského soudu v Ostravě byl zrušen a věc byla vrácena tomuto soudu k dalšímu řízení.

Žalovaný ve svém vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že souhlasí se závěry rozsudku Krajského soudu v Ostravě, že stěžovatelka porušila § 7 odst. 2 stavovského předpisu č. 11 - Licenčního řádu České lékařské komory ze dne 8. 4. 2000, když žalobci nebyla započtena praxe vykonávaná před vstupem do ČLK. Co se rozumí praxí je uvedeno v § 7 odst. 5 Licenčního řádu, podle kterého praxí se pro účely tohoto ustanovení rozumí celková délka praxe v daném oboru po ukončení lékařské fakulty, včetně povinné předatestační přípravy absolvované pod vedením lektora v příslušném oboru. V tomto odstavci, ani v celém Licenčním řádu, není pro uznání praxe uvedena podmínka členství v ČLK. Pokud tato podmínka není v Licenčním řádu uvedena, nemůže stěžovatelka na ní vázat své rozhodnutí o udělení licence, když praxe žalobce v délce větší než 10 let byla

prokázána. Stěžovatelka bez odkazu na obecně závazný právní předpis tvrdí, že do vzniku ČLK „garantovali a kontrolovali řádný výkon lékařského povolání“ okresní a krajsí odborníci a od 1. 6. 1991 Sb. tuto „kompetenci převzala Česká lékařská komora“. Tito odborníci sice kontrolovali, nebo měli kontrolovat poskytování lékařské péče ve svém oboru, ale nebyli garanty řádného výkonu povolání a ze žádného obecně závazného právního předpisu, ani ze zákon č. 220/1991 Sb. nevyplývá, že by uváděné kompetence měla převzít Česká lékařská komora. Stěžovatelka dále tvrdí, že lékař, který vykonával lékařské povolání a nebyl členem ČLK byl svévolně mimo jakoukoli kontrolu orgánů komory. V tomto případě nebylo vinou žalobce, že když chtěl po vzniku do komory vstoupit, předseda Okresního sdružení lékařů ve Svitavách žalobci sdělil, že jako cizí státní příslušník nemá nárok na vstup do České lékařské komory. Až po změně vedení okresního sdružení lékařů a po změně názoru tohoto vedení na členství cizích státních příslušníků do komory, vstoupil žalobce od 1. 4. 1997 do této komory. Pokud však stěžovatelka argumentuje, že z tohoto důvodu nemá přehled, zda žalobce se celoživotně vzdělává jak je jeho povinností a odvolává se na § 7 odst. 4 písm. c) Licenčního řádu, pak zřejmě uvedl nesprávný odstavec, neboť žalobce nepožaduje získání licence lektora v lékařské praxi, má zde být zřejmě odvolávka na odst. 2 tohoto ustanovení, neboť žalobce žádal o udělení licence k výkonu funkce vedoucího lékaře a primáře ve zdravotnickém zařízení. V obou těchto odstavcích § 7 Licenčního řádu, však v případě celoživotního vzdělávání musí být splněna podmínka účasti na celoživotním vzdělávání lékařů minimálně v rozsahu pěti let a žalobce již v době napadeného rozhodnutí stěžovatele byl tuto dobu členem ČLK a tento důvod ze strany stěžovatelky ani nebyl důvodem pro nevyhovění žádosti o udělení licence. Pokud za trvání členství žalobce v ČLK nebyly důvody pro disciplinární opatření, tyto důvody stěžovatelky jsou pouze hypotetické a nemají vliv na toto řízení. Stejně tak dle § 17 odst. 1 zákona č. 160/1992 Sb. ČLK nepřebírá garanci za „takového lékaře“ jak tvrdí stěžovatelka, neboť dle tohoto ustanovení komora u svých členů pouze dbá na odbornost poskytované zdravotní péče. Žalobce se do situace, že nebyl členem ČLK nedostal pouze vlastní vinou, účastnil se celoživotního vzdělávání a plnil povinnosti, jako by byl členem komory, včetně placení členských příspěvků, kdy před vstupem do ČLK zaplatil členské příspěvky i za roky 1994, 1995 a 1996 vždy ve výši 1000 Kč, při vstupu do ČLK tedy žalobce zaplatil s registračním poplatkem stěžovateli částku 3100 Kč. I pokud by tomu tak nebylo, nelze v případě vydání licence a započtení praxe spojovat členství v České lékařské komoře, neboť tento požadavek stěžovatelky je v rozporu s Licenčním řádem. Je paradoxem, že stěžovatelka která svým rozhodnutím porušuje zákon se odvolává na zákonnost a Listinu základních práv a svobod.

Ze všech těchto důvodů žalobce navrhl, aby kasační stížnost byla zamítnuta.

Z obsahu soudního a správního spisu v projednávané věci vyplynuly následující skutečnosti.

Rozhodnutím představenstva České lékařské komory ze dne 5. 4. 2002 bylo vysloveno, že se v souladu s ustanovením § 2 odst. 2 písm. d) zákona č. 220/1991 Sb., v platném znění a podle § 4 odst. 7 Licenčního řádu České lékařské komory nevyhovuje žádosti žalobce ze dne 14. 3. 2002 o udělení licence k výkonu funkce vedoucího lékaře a primáře ve zdravotnickém zařízení pro obor tuberkulóza a respirační nemoci. Jak vyplývá z odůvodnění tohoto rozhodnutí žalovaný vycházel ze závěru, že žalobce nesplňuje podmínku dostatečné praxe, kterou lze v jeho případě započítat až od 1. 4. 1997, neboť do té doby šlo o výkon lékařské praxe v rozporu se zákonem (§ 3 odst. 1 zákona č. 220/1991 Sb.) Žalobce totiž od vzniku ČLK do dubna 1997 vykonával své lékařské povolání v léčebné a preventivní

péči, aniž by byl členem České lékařské komory. Ta pak nemohla ve smyslu ustanovení § 7 téhož zákona dbát na to, ani ověřit, zda žadatel vykonával své povolání odborně, v souladu s etikou a způsobem stanoveným zákony a řády komory. Nemohla vůči žalobci (žadateli) ani uplatňovat disciplinární pravomoc. Proto nebylo možné ani zaručit odbornost výkonu lékařského povolání.

Krajský soud v Ostravě v napadeném rozsudku vycházel ze závěru, že žalobní bod, v němž žalobce tvrdí, že bylo porušeno ust. § 7 odst. 2 licenčního řádku ČLK tím, že mu nebyla započtena praxe vykonávaná před vstupem do ČLK považuje za důvodný. Podle ust. § 7 odst. 2 stavovského předpisu č. 11 – Licenčního řádu ČLK musí lékař pro získání licence vedoucího lékaře a primáře ve zdravotnickém zařízení splňovat stanovené podmínky, mezi něž patří mimo jiné 10 let praxe. Způsob zápočtu lékařské praxe je upraven v § 7 odst. 5 citovaného ustanovení. Z citovaných ustanovení jednoznačně vyplývá, že skutečnost, zda lékař vykonával praxi jako člen nebo nečlen ČLK je pro zápočet odborné praxe jako podmínky udělení požadované licence skutečností právně irelevantní. Citovaná ustanovení ani žádné jiné ustanovení licenčního řádu nestanovují jako kritérium splnění podmínek pro udělení licence členství v ČLK. Ani z ust. § 2 odst. 1 písm. a), b) a § 3 odst. 1 zákona č. 220/1991 Sb. v platném znění, jimiž žalovaný rovněž v napadeném rozhodnutí argumentuje, nelze dovodit právní závěr, k němuž žalovaný dospěl. Citovaná zákonná ustanovení vymezují povinnosti ČLK a povinnost osob vykonávajících lékařské povolání na území České republiky, ale nestanoví, že lékaři vykonávajícímu lékařské povolání, který není členem ČLK, nelze vykonanou praxi započítat. Právní názor, který žalovaný v napadeném rozhodnutí vyjádřil, odporuje také zásadám logického myšlení, neboť by ve svém důsledku znamenal, že žádnému lékaři vykonávajícímu lékařské povolání v České republice by nebylo možno udělit licenci ve smyslu ust. § 7 odst. 2 licenčního řádu dříve než po uplynutí 10 let od vzniku ČLK.

Nejvyšší správní soud přezkoumal rozsudek Krajského soudu v Ostravě v rozsahu kasační stížnosti a v rámci uplatněných důvodů (§ 10 odst. 2, 3 s. ř. s.) a dospěl k závěru, že kasační stížnosti není důvodná.

Podle ustanovení § 2 odst. 2 písm. c) zákona č. 220/1991 Sb., o České lékařské komoře, České stomatologické komoře a České lékárnické komoře jsou komory (tedy v daném případě stěžovatelka) oprávněny stanovovat podmínky k výkonu soukromé praxe svých členů a k výkonu funkce odborných zástupců podle zvláštního předpisu a vedoucích lékařů a primářů v nestátních zdravotnických zařízeních.

Podle ustanovení § 2 odst. 2 písm. d) téhož zákona jsou komory oprávněny vydávat osvědčení o splnění podmínek podle písmena c).

Podle ustanovení § 3 odst. 1 cit. zákona každý lékař, který vykonává na území České republiky lékařské povolání v léčebné a preventivní péči, musí být členem České lékařské komory.

Podle ustanovení § 7 odst. 2 Podmínek k výkonu soukromé lékařské praxe členů České lékařské komory, k výkonu funkce odborného zástupce, lektora v lékařské praxi, vedoucího lékaře a primáře ve zdravotnickém zařízení (Licenční řád), pro získání licence vedoucího lékaře a primáře ve zdravotnickém zařízení musí lékař splňovat tyto podmínky, a) požadavky stanovené tímto předpisem pro výkon samostatné praxe a b) v základním specializačním oboru atestaci vyššího stupně a 10 let praxe nebo c) v nástavbovém oboru

nástavbovou atestací a 10 let praxe, d) splňovat podmínky účasti v celoživotním vzdělávání lékařů v plném rozsahu minimálně v posledních pěti letech. Do 1. 1. 2006 se za dostačující považuje alikvotní část požadovaná pro vystavení Diplomu celoživotního vzdělávání odpovídající době podání žádosti.

Jak žalobci, tak i Krajskému soudu v Ostravě je nutno přisvědčit, že z ustanovení § 7 odst. 2 „Licenčního řádu České lékařské komory“ a zejména pak z § 7 odst. 5 téhož předpisu, kde je definováno co se rozumí pro účely tohoto ustanovení (tedy § 7) praxí nevyplývá, že by do doby praxe byla započítávána toliko doba členství v České lékařské komoře. Podle tohoto ustanovení praxí se rozumí celková délka praxe v daném oboru po ukončení lékařské fakulty, včetně povinné předatestační přípravy absolvované pod vedením lektora v příslušném oboru. U nástavbových oborů se započítává celá délka praxe v základním oboru s odečtením povinné předatestační přípravy v základním oboru. Závěr zastávaný stěžovatelkou pak nelze jednoznačně dovodit ani z jiných ustanovení tohoto předpisu (např. z § 3 týkajícího se mimo jiné náležitostí žádosti o vydání licence), ani ze zákona č. 220/1991 Sb. či jiného obecně závazného právního předpisu. Je nesporné, že pokud příslušný žadatel nebyl po celou dobu praxe (z různých důvodů) členem České lékařské komory, je obvykle prověřování, zda příslušná licence má být udělena, obtížnější. To však nemůže být překážkou vyhovění podané žádosti.

Z těchto důvodů byla kasační stížnost zamítnuta (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

Úspěšnému žalobci soud přiznal nárok na náhradu nákladů řízení na 1 úkon právního zastoupení ve výši 1000 Kč (§ 7, 9 odst. 3 písm. f), 11 odst. 1 písm. d) vyhl. č. 177/1996 Sb.) a 75 Kč na náhradě hotových výdajů (§ 13 odst. 3 téže vyhlášky).

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 12. 11. 2004

JUDr. Petr Příhoda
předseda senátu